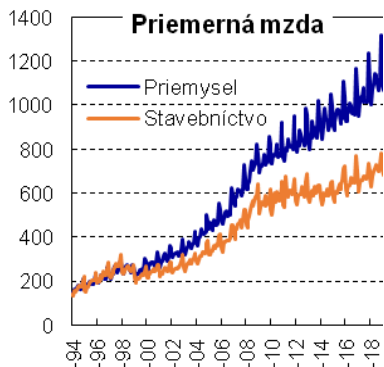
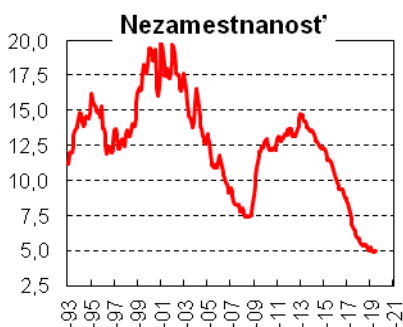
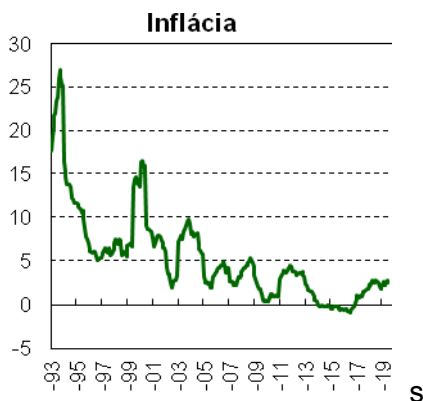
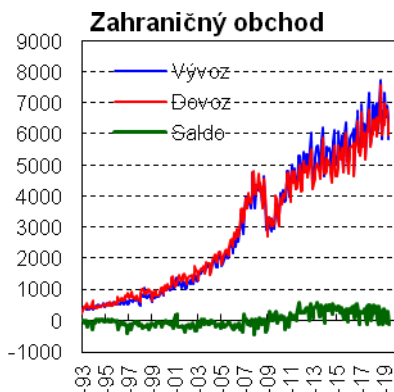

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V JÚLI 2019

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 11.09.2019

Celkový ekonomický vývoj

Štatistický úrad SR publikoval definitívne údaje o vývoji hrubého domáceho produktu a národného hospodárstva za druhý štvrťrok 2019. Hrubý domáci produkt medziročne narástol o 2,0%. Konečná spotreba domácností narástla o 1,9% a konečná spotreba štátnej správy o 4,2%. Tvorba hrubého fixného kapitálu klesla o 3,8%. Hlavnou príčinou pomalého rastu bol pokles zahraničného obchodu, o 1,9%. Takýto pokles sa zaznamenal v roku 2014.

Kým výrobný sektor čelil problémom s odbytom a klesajúcimi investíciami, sektor domácností zaznamenal skvelý výsledok. Rástla zamestnanosť. Medziročne pribudlo v národnom hospodárstve 13,9 tisíc osôb (+1,9%). Miera nezamestnanosti podľa metódy výberového zisťovania pracovných síl dosiahla 5,7% a bola o 1,1% nižšia ako pred rokom. Neobyčajne rýchlym tempom (+9,7%) narástla priemerná mzda v národnom hospodárstve. Po očistení od inflácie činil reálny medziročný rast priemernej mzdy 7,0%. Vyššie príjmy a nízke úroky sa prejavili v ďalšom raste dopytu po nehnuteľnostiach. Počet dokončených bytov sa medziročne zvýšil o 12,1%, pričom v Bratislavskom kraji o 34,5%.

Celkový zisk finančných a nefinančných korporácií medziročne narástol o 2,4%, no v sektore nefinančných korporácií bol pokles zisku a to 2,4%. Za prvý polrok 2019 však finančné i nefinančné korporácie zvýšili zisk o 15,1%.

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze v júli 2019 celkovo klesli o 3,6%. Klesali tržby skoro vo všetkých kľúčových odvetviach. V automobilovom priemysle tržby medziročne klesli o 3,3%, vo výrobe elektrických zariadení o 3,6%, vo výrobe strojov o 0,8% a vo výrobe spotrebnej elektroniky, o 13,4%. Tržby stúpli len vo výrobe gumy a plastov o 17,0%

Tržby v stavebníctve zaznamenali v júli 2019 pokles o 2,0%.

Zahraničný obchod zaznamenal v júli 2019 pokles. Vývoz medziročne klesol o 2,3% a dovoz nárast o 0,5%. Dosiahlo záporné saldo vo výške 111 mil. eur.

V auguste 2019 sa **index ekonomického sentimentu** oproti júlu 2019 zvýšil o 1,3% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 96,6%. Narástol index sentimentu v priemysle (+3,0%), i v stavebníctve (+0,5%): Klesol index v obchode (-3,0%) no narástol index v službách (+11,0%). Index spotrebiteľskej dôvery klesol o 3,5%.

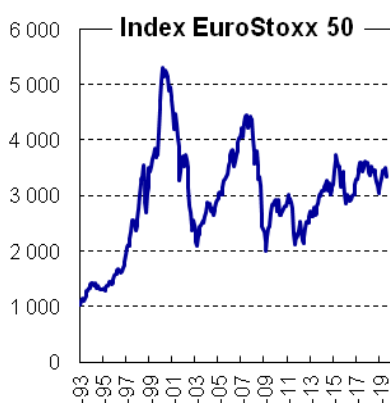
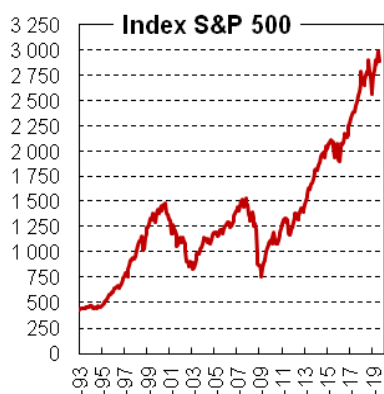
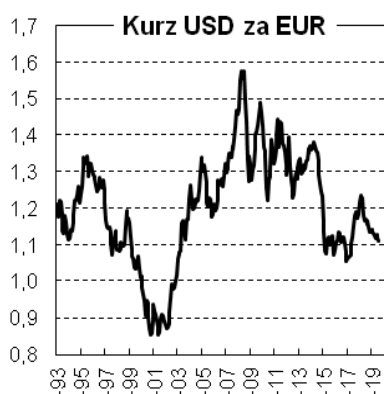
Cenový vývoj

V júli 2019 dosiahol rast spotrebiteľských cien medziročne 2,9%. Bola to rekordná hodnota od decembra 2012.

Najviac narástli ceny za potraviny a nealkoholické nápoje (+4,7%), alkohol a tabak (+2,7%), bývanie a energie (+3,8%) a vzdelávanie (+1,4%).

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v júli 2019 oproti minulému roku v priemere zvýšili o 2,1% a ceny pre export o 1,2%.

Ceny stavebných prác stúpli o 4,2% a ceny stavebných materiálov o 1,1%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V júli 2019 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,09%. Oproti júlu 2018 klesla o 0,4% a dosiahla úroveň 4,9%. Na úradoch práce sa registrovalo 137 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne nižšie o 13 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 93,7 tisíc voľných pracovných miest. Napriek (veľmi malému) nárastu nezamestnanosti súčasne stúpa aj počet voľných pracovných miest.

Verejné financie a finančné trhy

V auguste 2019 schodok v štátnom rozpočte dosiahol 1 639 mil. eur (v júli 2018 bol schodok 743 mil. eur). Prudký nárast schodku bol spôsobený splátkou za vojenské lietadlá. Schodok v rozpočte dosiahol koncom augusta 80,3% plánu.

Daňové príjmy rozpočtu mierne zaostali oproti pôvodnému predpokladu. Výber daní sa naplnil na 62,3%, z toho DPH na 62,3% a spotrebné dane na 63,5%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 68,0%.

V júli 2019 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V auguste 2019 sa akciovým trhom v USA aj Európe darilo a hodnoty indexov dosahovali rekordné úrovne. V septembri sa na výške akciových indexov začala podpisovať neistota ohľadne možnej recesie a vývoja čínsko-amerického obchodného sporu.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2018 ^a	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	05/2019	06/2019	07/2019	2019 ^f	2020 ^{bf}
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	90 202	23 325	21 794	x	x	x	x	96 900	103 200
HDP (% rast v stálych cenách)	4,1	3,6	3,7	x	x	x	x	4,5	3,9
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+6,1	6,9	9,3	-0,6	1,6	-6,4	-3,4	+7,0	+5,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+11,6	11,0	6,0	2,3	3,9	-2,3	-2,0	+10,0	*8,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	79 898	21 277	20 644	19 956	6 925	6 489	5 861	84 000	90 000
• dovoz	77 446	21 049	19 671	19 665	6 785	6 205	5 971	80 000	85 000
• saldo	2 452	228	973	291	140	285	-111	4 000	5 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	2,5	2,2	2,4	2,5	2,7	2,6	2,9	2,5	2,5
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1101	1013	1023	x	x	x	x	1077	1144
• priemysel	1116	1196	1102	1192	1265	1132	1158	1 150	1220
• stavebníctvo	712	756	707	739	744	742	765	750	800
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 566,7	2589,3	2588,4	x	x	x	X	2 570	2 584
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	6,6	6,1	5,8	x	x	x	X	6,4	5,9
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,4	5,1	5,1	4,9	4,9	5,0	5,0	5,1	4,8
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	149 239	140 355	141 208	135 180	134 124	136 626	136 973	150 000	145 000
Veřejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Prijímy v mil. EUR	15 381	15 381	3 078	6 751	5 426	6 751	8 144	15 498	17 441
• percento plnenia	110,0	110,0	19,9	43,6	35,0	43,6	52,6	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	16 563	16 563	4 243	8 243	6 950	8 243	9 571	17 539	19 651
• percento plnenia	103,8	103,8	24,2	46,4	39,1	46,4	54,8	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-1 822	-1 882	-1 166	-1 492	-1 524	-1 492	-1 427	-2 041	-2 210
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1815	1,1412	1,1356	1,1239	1,1185	1,1293	1,1218	1,12	1,26
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,36	2,36	2,36	2,42	2,41	2,45	2,48	2,60	2,80
• spotrebiteľské do 1 roka	12,99	12,83	12,79	12,57	12,54	12,50	12,55	13,50	14,00
• spotrebiteľské nad 5 rokov	7,53	7,19	7,00	6,84	6,83	6,79	6,74	8,00	8,50
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – neterminované vklady	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02
• domácnosti – neterminované vklady	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,46	0,45	0,48	0,50	0,50	0,49	0,050	0,55	0,60
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 384	3164	3215	3417	3385	3406	3508	3 500	3 700
Index S&P 500 ^b	2 745	2693	2482	2883	2855	2890	2996	2 800	2 900

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.